

Иван Д. Милић
Универзитет у Новом Саду
Правни факултет у Новом Саду
I.Milic@pf.uns.ac.rs

ПОВОДОМ ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ (ШТА НОВО ДОНОСИ ТЗВ. КОРОНА ЗАКОН)*

Сажетак: Народна скупштина Републике Србије је у 2020. години два пута мењала и допуњавала Закон о заштити становништва од заразних болести. Главни циљ аутора овог рада олега се у томе да укаже да су донеће измене и допуне „јасан показатељ” да су одређене мере које су имале за циљ спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 примењиване без правне основа.

Кључне речи: COVID-19, заразна болест, прекршај, новчана казна, инспекција.

УВОД

У Републици Србији од када је проглашена епидемија заразне болести прописи који имају за циљ спречавање ширења заразне болести се скоро свакодневно мењају.¹ Одређење мере прописују надлежни, али и ненадлежни

* Рад је написан у оквиру пројекта „Биомедицина, заштита животне средине и право”. Пројекат бр. 179079 који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

¹ Са правом се наводи: Здравствена криза изазвана новом болешћу КОВИД – 19 наметнула је савременим друштвима потребу да дају нове одговоре на нека стара питања из области здравствене заштите. Вид. Бранислав Ристивојевић, (Не)обавезност вакцинације у РС: случај КОВИД-19, У: *Хармонизација српској и мађарској права са правом Европске уније*, Нови Сад, 2020, 196. О неким правним проблемима у вези ове теме вид. Иван Милић, Живот у казним заводима за време ванредног стања проглашеног због епидемије заразне болести

органи. Основни закон којим се уређује заштита становништва од заразних болести је Закон о заштити становништва од заразних болести.² Ради се о Закону из 2016. године. Правни основ за прописивање одређених мера, пре свега, од стране Владе Републике Србије био је управо наведени Закон о заштити становништва од заразних болести. Међутим, прописиване су и оне мере за које није постојао правни основ у ЗоЗСоЗБ-2016. Такво прописивање мера без правног основа у ЗоЗСоЗБ-2016 отвара „многа питања”. Посебно је важно за она лица која су због примене мера претрпела штету – питање накнаде штете. Такође, одређене радње приликом спровођења мера су предузимане од стране оних лица (тј. органа) који за то по ЗоЗСоЗБ-2016 нису били овлашћени.

Чини се да је уочено да су одређене мере прописиване *без њравној осно-ва* у ЗоЗСоЗБ-2016. До истог решења се долази и када је реч о радњама које су предузимала неовлашћена лица. С тим у вези, законодавац је два пута у 2020. години мењао и допуњавао ЗоЗСоЗБ-2016 (10. маја и 12. новембра). Прва измена и допуна ЗоЗСоЗБ-2016 је незнатна (али никако није без значаја) у односу на другу. Дуга измена и допуна ЗоЗСоЗБ-2016 је обимнија и свакако значајнија, јер се њоме прописују велике новине у области заштите становништва од заразне болести. Реч је о закону који је, пре свега, у медијима представљан као *џизв. корона закон*, а који је донет из разлога актуелне епидемиолошке ситуације. У овом раду указаће се на поједине новине донетих закона.

1. ПРВА ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Први пут у 2020. години Закон о заштити становништва од заразних болести измењен је и допуњен Законом о изменама и допунама Закона о заштити становништва од заразних болести³, који је Народна скупштина донела 10. маја 2020. године. ЗоЗСоЗБ-2020А има укупно *џпри члана*. Реч је о изменама у делу које се тичу *казнених одредаба*. Измењени су и допуњени чланови 81 и 85 ЗоЗСоЗБ-2016.

COVID-19, *Срџска џравна мисао*, бр. 53/2020, 89-105; Иван Милић, О тзв. полицијском часу за време ванредног стања проглашеног због епидемије заразне болести COVID-19, *Зборник радова Правној факултету у Новом Саду*, бр. 2/2020, 745–762.

² Закон о заштити становништва од заразних болести, *Службени џласник РС*, бр. 15/2016. (у даљем тексту и ЗоЗСоЗБ-2016).

³ Закон о изменама и допунама Закона о заштити становништва од заразних болести, *Службени џласник РС*, бр. 68/2020. (у даљем тексту ЗоЗСоЗБ-2020А).

Наиме, чланом 81 ЗоЗСоЗБ-2016 прописују се новчане казне за прекршаје које учине *правна лица*. У овом члану ЗоЗСоЗБ-2020А додата је једна тачка (тачка 9) која гласи: *не њосџуџа њо њроџисима, одлукама или наредбама које доносе надлежни орџани у складу са овим законом, а којима се одређују мере за зашџџџџу сџџановниџџџџа од заразних болесџџи*. Наиме, појавио се *џроблем* што за кршење појединих мера из прописа које је, пре свега, донела Влада РС *није* била прописана санкција. Наиме, ради се о томе да су биле уведене одређене забране и ограничена али *није* била прописана прекршајна санкција. Сада се овом допуном тај проблем решава. Дакле, решен је проблем тзв. бланкетног прекршаја. Такође, измењана је висина минималне новчане казне (са 30.000 на 50.000 динара) за поједине прекршаје.

Чланом 85 ЗоЗСоЗБ-2016 се прописују новчане казне за прекршаје које учине *физичка лица*. Што се тиче измена и допуна овог члана исти је случај као и са чланом 81. Дакле, и у њему се прописује нова тачка (тачка 10), чија је садржина иста као и у члану 81 (*не њосџуџа њо њроџисима, одлукама или наредбама које доносе надлежни орџани у складу са овим законом, а којима се одређују мере за зашџџџџу сџџановниџџџџа од заразних болесџџи*). Измењена је висина минималне новчане казне (са 30.000 на 50.000 динара) за све прекршаје из члана 85 ЗоЗСоЗБ-2016.

Као што смо рекли ЗоЗСоЗБ-2020А има *џтри члана*. Трећим чланом се прописује када ЗоЗСоЗБ-2020А ступа на снагу – а то је *дан објављивања* у Службеном гласнику Републике Србије. Интересантно је приметити да већина прописа која се доносе за време епидемије заразне болест COVID-19 ступа на снагу од дана објављивања у Службеном гласнику РС, што може бити, посебно имајући у виду поједине донете прописе, врло проблематично. Ради се о томе да се не може очекивати од грађана да се баш тог дана када се објави пропис упознају са његовом садржином.⁴

Ове измене и допуне говоре о томе да је законодавцу био циљ да повећа посебни минимум запређене казне за поједине прекршаје, као и да правно уреди „прекршајно санкционисање” за кршење забрана које се прописују посебним прописима, одлукама или наредбама.

⁴ Интересантно је прочитати Образложење ЗоЗСоЗБ-2020А које се односи на ступање на снагу. Вид. Како пандемија заразне болести COVID-19 и даље траје, и како су многе мере које су важиле у време ванредног стања, ублажене, потребно је да се те мере стриктно поштују како се не би десио нови талас ширења заразе. Због тога је потребно да овај закон ступи на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, имајући у виду ненадокнадиву штету која би његовим неступањем на снагу даном објављивања могла да наступи по све грађане Републике Србије, тј. по здравље и живот великог броја грађана, по здравствени систем и, последично, и по њену привреду. Вид. http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/predlozi_zakona/2020/567-20%20-%20Lat.pdf на дан: 12. 12. 2020.

2. ДРУГА ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ – ТЗВ. КОРОНА ЗАКОН

По други пут у 2020. године Закон о заштити становништва од заразних болести измењен је и допуњен Законом о изменама и допунама Закона о заштити становништва од заразних болести,⁵ који је Народна скупштина донела 12. новембра 2020. године. За разлику од првих измена и допуна, ЗоЗ-СоЗБ-2020Б доноси значајније новине у области заштите становништва од заразне болести. ЗоЗСоЗБ-2020Б има укупно 22 члана. Иако би се можда рекло да 22 члана не представљају велике новине, то ипак није тачно. Било би преамбициозно када бисмо у овом раду макар и покушали да обрадимо све измене и допуне, па ћемо за потребе овог рада анализирати само поједине. ЗоЗСоЗБ-2020Б је такође ступио на снагу даном објављивања у Службеном гласнику Републике Србије.

2.1. Кућна изолација и карантин у кућним условима

Од дана када је проглашена епидемија заразне болести COVID-19 било је различитих поступања са лицима која су у одређено време прешла државну границу Републике Србије (која су се вратила у Републику Србију), јер је појединим лицима законито или незаконито одређена мера карантина у кућним условима (тзв. мера самоизолације). Реч је о лицима која одређено време нису смела да напуштају свој стан-кућу, јер се мера карантина спроводила у *кућним условима*. Било је и оних лица која су прекршила ову меру, те им је из тог разлога одређен притвор (јер се кршење карантина квалификовало као кривично дело – непоступање по здравственим прописима за време епидемије из чл. 248 Кривичног законика⁶), а било је и оних који су због тог кривичног дела и осуђени.⁷ Такође је и другим лицима, а не само

⁵ Закон о изменама и допунама Закона о заштити становништва од заразних болести, *Службени гласник РС*, бр. 136/2020. (у даљем тексту ЗоЗСоЗБ-2020Б). Интересантно је из Образложења Закона видети који се циљ њиме постиже. Вид. Законом о изменама и допунама закона о заштити становништва од заразних болести постиже се највиши могући степен заштите становништва од заразних болести организованим и свеукупним деловањем друштва, у циљу спречавања, сузбијања и искорењивања заразних болести. Доношењем Закона о изменама и допунама закона о заштити становништва од заразних болести створиће се услови за квалитетнију и ефикаснију заштиту становништва од заразних болести. Извор: <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/mml/viewAct/3529> на дан: 10. 1. 2021.

⁶ Кривични законик, *Службени гласник РС*, бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016, 35/2019.

⁷ Вид. Прву казну, максималну прописану законом, због кривичног дела непоступања по здравственим прописима у време епидемије, јуче пре подне изрекао је Основни суд у Димитровграду. Окривљеном је изречена казна од три године затвора. Извор: <http://www.politika.rs/scc/clanak/451055/Sudije-bez-milosti-za-krsenje-samoizolacije> на дан: 10. 11. 2020.

оним који су ушли у нашу државу, одређивана мера тзв. самоизолације у кућним условима.⁸

Управо су се у вези са карантином/самоизолацијом појавили правни проблеми, јер ЗоЗСоЗБ-2016 није експлицитно прописивао ову меру како се она у пракси *сироводила*. Стиче се утисак да је законодавац уочио да је потребно да се законом уреде мере које се огледају у ограничењу слободе кретања лицима из разлога спречавања ширења заразне болести. С тим у вези, у првом члану ЗоЗСоЗБ-2020Б додају се поједини изрази у члану 2 ЗоЗСоЗБ-2016.

Прописује се „кућна изолација”. Кућна изолација је противеписидемијска мера издвајања, у кућним условима, инфицираних особа без симптома или са манифестном болешћу која не захтева лечење у болници, током периода заразности, на начин да се спречи или ограничи директни, односно индиректни пренос, односно могући пренос инфективног агенса на друге особе. Мера кућне изолације се примењује у току епидемија заразних болести од *већеї еїпидемиолошкої значаїа*, у складу са законом и другим прописима.

Меру кућне изолације *налаже* доктор медицине специјалиста за инфективне болести или други доктор медицине у складу са наредбом министра, о чему обавештава епидемиолога територијално надлежног института, односно завода за јавно здравље или друге надлежне здравствене установе. Ближе услове и начин одређивања мере, органе, односно службе задужене за контролу и начин вршења контроле поштовања мере кућне изолације прописује Влада.⁹

Уводи се и „карантин у кућним условима”.¹⁰ *Карантин у кућним условима* је мера ограничавања активности ради праћења здравственог стања контаката, тј. *здравих особа* које су биле изложене случају заразне болести током периода његове заразности, са циљем да се спречи ширење заразне болести. Према ЗоЗСоЗБ-2020Б, карантин у кућним условима је мера којом се ограничава слобода кретања и налаже праћење здравственог стања *здравим лицима* која су била или за која постоји сумња да су била у контакту са лицима зараженим од заразне болести, уколико се тим лицима не одређује *мера каранџина*. Реч је о томе да се мера *каранџина* не спроводи у кућним условима већ у посебним објектима који испуњавају прописане услове.¹¹ Дакле, овој категорији лица може да се одреди карантин у кућним условим или карантин. Доктор медицине специјалиста епидемиологије надлежног завода, односно института за јавно здравље или друге надлежне здравствене установе одређује која лица подлежу мери карантина у кућним условима.

⁸ О појединим проблемима у вези са карантином вид. Darko Simović, Vanredno stanje u Srbiji: ustavni okvir i praksa povodom pandemije COVID-19, *Sveske za javno pravo*, Fondacija Centar za javno pravo, Sarajevo, br. 39/2020, 18.

⁹ Вид. чл. 6 ЗоЗСоЗБ-2020Б.

¹⁰ Вид. чл. 8 ЗоЗСоЗБ-2020Б.

¹¹ Вид. чл. 31 ЗоЗСоЗБ-2016.

Доктор медицине специјалиста епидемиологије *писмено обавештава* санитарног инспектора о лицима којима је потребно одредити меру карантина у кућним условима, ради доношења *одговарајућег решења*.

Лицу којем се одређује мера карантина у кућним условима доктор медицине специјалиста епидемиологије (...) даје *обавештење* о трајању карантина у кућним условима, начину понашања и другим чињеницама од значаја за спровођење те мере.

Мера карантина у кућним условима се примењује у *ипоку епидемија заразних болести од већег епидемиолошког значаја*, у складу са законом и другим прописима.¹² Дужина трајања карантина у кућним условима одређује се у времену трајања максималне инкубације одређене заразне болести, почев од момента последње изложености извору инфекције.

Такође се мера карантина у кућним условима може применити и према *ипшницима у међународном саобраћају* који улазе у Републику Србију из држава са неповољном епидемиолошком ситуацијом.

Посебно се уређују правила ако је реч о лицу које је *зајослени* и када се мера карантина у кућним условима одређује према *геиетиу*. С тим у вези, *зајосленим лицима* којима је одређена мера карантина у кућним условима, за време проведено у карантину у кућним условима припада одговарајућа накнада зараде, односно плате, у складу са законом, а решење санитарног инспектора о одређивању мере карантина истовремено представља и потврду о спречености за рад док та мера траје. Са друге стране, ако се мера карантина у кућним условима одређује *геиетиу* које није навршило 14. годину живота или лицу које није у стању да се само стара о себи и о заштити својих права и интереса, решење се издаје родитељу, односно старатељу. Такође, родитељу, односно старатељу детета предшколског узраста или лица које не сме да буде остављено без надзора по закону, решење санитарног инспектора истовремено представља и потврду о спречености за рад док траје мера карантина у кућним условима одређена тим решењем.

2.2. Ограничење слободе кретања лицима у колективном смештају

За време епидемије заразне болести COVID-19 одређеним лицима било је (или је још увек) забрањено да напуштају одређење „установе”. Такође било је (или је још увек) забрањено лицима која су смештена у одређене

¹² Епидемија од већег епидемиолошког значаја означава појаву тешких клиничких облика заразних болести и/или смрти од заразне болести, при чему постоји опасност од настанка тежих економских и друштвених последица, прекограничног преношења болести, као и поновна појава случајева одстрањене или искорењене заразне болести. Вид. чл. 2 ст. 1 тач. 8 ЗоЗСоЗБ-2016.

установе да примају посете. Тако је на пример у одређеном временском периоду свим лицима лишеним слободе било забрањено да напуштају *казнене заводе* као и да примају посете од стране члана породице. Можда је и неспорно што је уведена оваква забрана, али се поставља питање ко је увео забрану и на основу којег правог основа? Долази се до закључка да је директор Управе за извршење кривичних санкција увео забрану. Међутим, такво решење је *правно спорно* јер се у Закону о извршењу кривичних санкција¹³ не налази основ који омогућава увођење овакве забране.

Такође су забрањене посете свим установама социјалне заштите за смештај старих лица, док је корисницима установа забрањено да напуштају ове установе. Ова забрана је уведена Наредбом¹⁴ министра здравља. Међутим, опет је правно спорно¹⁵ што је уведена забрана, јер се поставља питање *правној основа*. Наредба је донета на основу члана 52. став 1. тачка б) и члана 53. став 1. тачка 2) Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС”, број 15/16), члана 15. став 1. и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 30/18 – др. закон и 47/18), а на предлог Републичке стручне комисије за заштиту становништва од заразних болести и Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”. Међутим, у члану 52. став 1. тачка б) и члана 53. став 1. тачка 2) Закона о заштити становништва од заразних болести се прописује да министар може да нареди *ограничење кретања становништва у подручју захваћеном ванредном ситуацијом*. Сматрамо да се под овим *правним основом* не могу подвести и установе социјалне заштите за смештај старих лица.¹⁶

Чини се да је, такође, уочено да се мора правно уредити увођење овакве забране и то законом.¹⁷ Зато се сада прописује да превентивну меру ограни-

¹³ Закон о извршењу кривичних санкција, *Службени гласник РС*, бр. 55/2014, 35/2019.

¹⁴ Наредба о забрани посета и ограничењу кретања у објектима установа за смештај старих лица, *Службени гласник РС*, бр. 28/2020, 66/2020, 87/2020.

¹⁵ Вид. <https://srpskipravnickiklub.rs/2020/11/03/brine-li-se-dr%C5%BEava-i-za-nas.html> на дан: 10. 12. 2020.

¹⁶ Још само да напоменемо да је Уредбом о мерама за време ванредног стања, *Службени гласник РС*, бр. 31/2020, 36/2020, 38/2020, 39/2020, 43/2020, 47/2020, 49/2020, 53/2020, 56/2020, 57/2020, 58/2020, 60/2020, било прописано да Министарство унутрашњих послова *може* да нареди да се изврши затварање свих прилаза отвореном простору или објекту и онемогући напуштање тог простора или објекта без посебног одобрења, као и да нареди обавезан боравак одређеним лицима или групама лица на одређеном простору и одређеним објектима (прихватни центри за мигранте и сл.). У циљу спречавања неконтролисаног кретања лица која могу бити носиоци вируса и самовољног напуштања центара за азил и прихватних центара, привремено се ограничава кретање тражилаца азила и ирегуларних миграната смештених у центре за азил и прихватне центре у Републици Србији и успоставља се појачан надзор и обезбеђење тих објеката. Чл. 3 ст. 1 и 2 Уредбе.

¹⁷ С тим да се никако не сме заборавити на Устав Републике Србије, *Службени гласник РС*, бр. 98/2006, посебно у делу у којем се уређује могућност ограничења слободе кретања.

чавања слободе кретања лицима у колективном смештају у циљу спречавања уношења инфекције у колектив наређује министар у случају епидемије заразних болести од већег епидемиолошког значаја, уколико постоје индикације.¹⁸

Превентивна мера ограничавања кретања лицима у колективном смештају с циљем спречавања уношења инфекције у колектив се може наредити за све врсте и све објекте колективног смештаја или посебно за колективе у којима су смештена лица у повећаном ризику од тешких форми болести и смртог исхода услед инфекције. Сматрамо да је законом било потребно јасније уредити шта се све сматра под „колективним смештајем”¹⁹, како у пракси не би долазило до различитих тумачења шта све спада у колективни смештај. Мишљења смо да је законодавац требао у другом члану (у делу у којем се уређује значење израза употребљених у закону) да „дефинише” и колективни смештај.

2.3. Лична заштита од инфекције

Осим Народне скупштине и Владе Републике Србије „здравствене прописе” за време епидемије заразне болести COVID-19 прописивали су и други (не)надлежни органи. Осим „правила понашања” која су важила на целој територији Републике Србије, било је и оних која су важила само на територији одређене локалне самоуправе. Посебно треба истаћи да су поједини локални штабови за ванредне ситуације прописивали разноврсне обавезе за грађане иако за то нису надлежни.

Тако је од стране појединих локалних штабова за ванредне ситуације било прописано обавезно ношење заштитне маске и заштитних рукавица.²⁰ Тако је на пример била уведена обавеза да у угоститељском објекту буде одређено лице за спровођење епидемиолошких мера (да се одреди тзв. ковид редар), а такође је ограничено радно време угоститељских објеката.²¹

Ово напомињемо из разлога што није реткост да законодавац као и доносиоци нижих правних аката „забораве” на Устав РС приликом доношења прописа, па из тог разлога доносе неуставне прописе.

¹⁸ Вид. чл. 8 ЗоЗСоЗБ-2020Б.

¹⁹ Ако погледамо поједине наше „акте” сам назив колективни смештај се пре свега односи на смештај *избеглица и расељених лица*. На пример вид. Решење о распореду средстава непрофитним институцијама, а која се односе на здравствено збрињавање рањеника из бивших република СФРЈ, помоћ за социјално угрожена лица, покриће трошкова смештаја и исхране у колективном смештају и повратак избеглих и расељених лица, *Службени лист СРЈ*, бр. 6/2003.

²⁰ Вид. <https://srpskipravnickiklub.rs/2020/07/06/obavezno-no%C5%A1enje-za%C5%A1titne-maske-i-odgovornost-za-neno%C5%A1enje.html> на дан: 10.12. 2020.

²¹ Вид. 1. <https://srpskipravnickiklub.rs/2020/07/28/ograni%C4%8Denje-radnog-vremena-gde-pi%C5%A1e-da-tako-mo%C5%BEe.html> на дан: 10. 12. 2020. 2. <https://srpskipravnickiklub.rs/2020/07/28/ograni%C4%8Denje-radnog-vremena-gde-pi%C5%A1e-da-tako-mo%C5%BEe.html> на дан: 10. 12. 2020.

Морамо да напоменемо да је Влада Републике Србије прописала мере²² које се тичу личне заштите од инфекције и пре него што су усвојене измене и допуне Закона о заштити становништва од заразне болести (као што је ношење заштитне маске, држање дистанце, итд.).

Међутим, правни проблем је *основ за њихово прописивање мера*. Сада ЗоЗСоЗБ-2020Б прописује *личну заштиту од инфекције*,²³ а то је дужност сваког појединца да предузима мере личне заштите сопственог здравља и живота у складу са природом болести, а услед непридржавања којих може доћи до угрожавања здравља и живота других лица од заразне болести. Надаље, мере личне заштите од инфекције подразумевају такво чињење или уздржавање од чињења које је усмерено на заштиту сопственог и туђег здравља и живота од заразне болести, а које нарочито подразумева обавезу коришћења *личних заштитних средстава* у складу са природом болести, одређено понашање у затвореном и/или на отвореном простору, на јавним и приватним окупљањима и друге прописане мере личне заштите којим се спречава или сузбија ширење заразне болести. Мере личне заштите од инфекције усмерене на заштиту сопственог и туђег здравља и живота од заразне болести, у време проглашене епидемије, дужна су да примењују сва лица, у складу са прописима.

Посебно се уводи обавеза за *правна лица и предузетнике* који обављају делатност у објектима у којима бораве друга лица, јер су они дужни да предузму радње и активности ради примене мера личне заштите, као и да одреде лице *одговорно за непосредну примену тих мера*.²⁴

Важно је истаћи да мере личне заштите од инфекције, врсту личних заштитних средстава, простор, објекте и услове коришћења тих средстава, обавезе физичких и правних лица која обављају делатност или која користе или бораве у тим објектима, односно простору, начин вршења контроле и друга питања од значаја за примену мера личне заштите од инфекције ради спречавања или сузбијања ширења заразне болести, прописује Влада. Оваквим

rs/2020/11/03/ponovno-nezakonito-ograni%C4%8Denje-rada-ugostiteljskih-objekata.html на дан: 10. 12. 2020.

²² Мере су прописане Уредбом о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19, *Службени гласник РС*, бр. 66/2020, 93/2020, 94/2020, 100/2020, 109/2020, 111/2020, 120/2020, 122/2020, 126/2020, 138/2020, 141/2020, 144/2020, 145/2020. (у даљем тексту и Уредба о мерама COVID-19).

²³ Вид. чл. 10 ЗоЗСоЗБ-2020Б.

²⁴ Реч је о тзв. ковид редарима који су већ били „предвиђени” од стране појединих локалних штабова за ванредне ситуације. Сматрамо да је требало да се пропишу и обавезе тих лица, као што су обавезе примера ради прописане за *лице задужено за контролу забране њиховог понашања*. Вид. чл. 14 Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, *Службени гласник РС*, бр. 30/2010. Међутим, за њих је прописана и прекршајна одговорност (о томе види у одговарајућем делу рада).

решењем се само Влада Републике Србије овлашћује да прописује мере „личне заштите од инфекције”, што је добро решење гледано из угла пре свега *јавне сигурности*. То посебно значи да се не сме дешавати да „мере заштите” прописује ко стигне а посебно не локални штабови за ванредне ситуације (као што је то пракса).²⁵

2.4. Органи надлежни за вршење надзора над применом мера личне заштите од инфекције

Како се пре свега од „државних званичника” могло сазнати – велики број лица није поступао у складу са „здравственим прописима”, а такође није занемарљив број лица који је осуђен или кажњен. Међутим, у пракси се појавио велики проблем у погледу спровођења ЗоЗСоЗБ-2016, јер инспекцијски надзор над применом овог закона и других прописа и општих аката којима се уређује област заштите становништва од заразних болести врши министарство надлежно за послове здравља, преко *санитарних инспектора*.

Имајући у виду да је број санитарних инспектора *недовољан*, у пракси су и други *ненадлежни органи* учествовали у спровођењу ЗоЗСоЗБ-2016, пре свега тако што су издавали прекршајне налоге и подносили захтеве за покретање прекршајног поступка због кршења појединих одредаба ЗоЗСоЗБ-2016 или других прописа који су донети на основу њега. Наравно да такво *посиђање* није у складу са Законом о прекршајима. Прекршајни суд је у обавези да захтев за покретање поступка *одбаци* решењем када га је поднео неовлашћени орган или неовлашћено лице.²⁶

Вероватно да је то био разлог зашто је законодавац одлучио да овласти и друге органе да врше „инспекцијски надзор”, али само у погледу контроле над применом *мера личне заштите од инфекције* и то не увек. Сада инспекцијски надзор над применом мера из члана 46а у случају проглашења *ејидемије од веће ејидемиолошкој значаја* ширих размера, као поверени посао врши и јединица локалне самоуправе преко *комуналне инспекције*, а у јединицама локалне самоуправе у којима је образована служба комуналне милиције врши и преко *комуналне милиције*.²⁷

²⁵ Међутим, у чл. 52 ЗоЗСоЗБ-2020Б се прописује да министар здравља на основу предлога Комисије и Завода може наредити и мере личне заштите од инфекције.

²⁶ Чл. 184 Закона о прекршајима, *Службени гласник РС*, бр. 65/2013, 13/2016, 98/2016 (Одлука Уставног суда), 91/2019 (други закон), 91/2019. *Из судске праксе*: Одбачај захтева за покретање прекршајног поступка поднетог од стране неовлашћеног органа (чл. 159 Закона о прекршајима). *Образложење*: Првостепени суд је решењем одбацио захтев за покретање прекршајног поступка поднет од стране комуналне инспекције локалне самоуправе против окривљеног због прекршаја из члана 44 став 1 тачка 17 Одлуке о путевима, наставши да је захтев поднео *неовлашћени орган*. (...). (Из пресуде Вишег прекршајног суда Прж. бр. 28623/11). Доступно на: <http://www.propisonline.com/Practice/Decision/39540> на дан: 8. 12. 2020.

²⁷ Вид. 17 ЗоЗСоЗБ-2020Б.

Такође је прописано и да Министарство унутрашњих послова и Министарство одбране пружају помоћ Министарству здравља у границама својих надлежности у спровођењу мера инспекцијског надзора, као и при спровођењу других мера прописаних овим законом. Сада се кроз овај нови члан „на мала врата” уводи „надлежност других органа” у област заштите становништва од заразних болести, што може бити доста проблематично.

2.5. Овлашћења комуналног инспектора и комуналног милиционера

Логично је да комунални инспектор и комунални милиционер имају одређена овлашћења приликом вршења надзора на спровођењем мера из члана 46а. Законодавац се баш потрудио да се акценат стави на овлашћења која се тичу „казнене одговорности”.²⁸ У вршењу инспекцијског надзора над применом мера из члана 46а *комунални инспектор* има овлашћења из прописа којима се уређује инспекцијски надзор, а *нарочито*: 1) да изда прекршајног налог; 2) да поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело, односно захтев надлежном органу за покретање прекршајног поступка у складу са законом; 3) да обавести други орган о разлозима за предузимање мера за које је тај орган надлежан.

Законодавац је искористио могућност која је прописана Законом о комуналној милицији²⁹ (чл.18 ст. 2), те је прописано да у вршењу контроле над применом мера из члана 46а, *комунални милиционер*, поред овлашћења прописаних законом којим се уређује рад комуналне милиције, *може*: 1) да изда прекршајни налог; 2) да поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело, односно захтев надлежном органу за покретање прекршајног поступка у складу са законом; 3) да обавести други орган о разлозима за предузимање мера за које је тај орган надлежан.

Значајно је указати и на још једну новину која се тиче овлашћења. Наиме, када постоје *разлози хигијености* због непосредног угрожавања живота и здравља људи, односно у случајевима непоштовања прописаних мера у *време ширајања епидемије од веће епидемиолошкој значаја ширих размера*, у погледу окупљања људи супротно прописима, *инспекцијски органи*, као и *комунални милиционер*, могу усмено у складу са законом да нареду мере и радње од којих непосредно зависи успешно обављање послова утврђених, односно поверених овим законом, а нарочито: 1) да наложе да се испразни објект, односно простор у коме је дошло до кршења прописаних мера; 2) да забране обављање делатности у објекту, односно простору у коме је дошло до кршења мере док надлежни орган не предузме прописане мере, а најдуже на 72 сата.

²⁸ Вид. 17 ЗбЗСоЗБ-2020Б.

²⁹ Закон о комуналној милицији, *Службени гласник РС*, бр. 49/2019.

2.6. Кризни штаб за сузбијање заразне болести COVID-19

Независно од тога што је „кризни штаб” малтене од проглашења епидемије имао „одређењу улогу у борби против COVID-19” која се пре свега огледала у предлагању одређених мера, било је „непознато” да ли је кризни штаб уопште образован.³⁰ Иако оваква констатација, можда, делује чудна она има свој смисао. Наиме, према ЗоЗСоЗБ-2016 министар здравља на предлог Завода и референтних здравствених установа, образује Републичку стручну комисију за заштиту становништва од заразних болести, која има своју надлежност (која се пре свега огледа у давању сагласности и подношењу предлога).³¹ Дакле, јасно је да је то Комисија а не *кризни штаб*. Такође, у Републици Србији постоји Републички штаб за ванредне ситуације³² али ни то није *кризни штаб*.

Према Одлуци која је објављена у Службеном гласнику Републике Србије (30. октобра 2020. године и ступила је на снагу наредног дана од дана објављивања) Кризни штаб је образован Одлуком³³ о образовању Кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID-19³⁴. На основу ове Одлуке „чини се” да тек од њеног објављивања у Републици Србији постоји *Кризни штаб за сузбијање заразне болести COVID-19*.³⁵

³⁰ Непотребно је подсећати колико се пута из медија могло чути-прочитати: „сутра заседа кризни штаб, кризни штаб је одлучио”. Вид. Кризни штаб за сузбијање заразних болести РС је толико пута нагласио опасности нове и непознате болести да нема потребе наводити и цитирати те ставове. Б. Ристивојевић, *op. cit.* Вид. Током пандемије изазване коронавирусом изложени смо свакодневним извештајима (националним и глобалним) који говоре о броју тестираних, заражених, умрлих и излечених. Веселин Митровић, Дупли ефекти пандемије (короне), Социолошки преглед, vol. LIV (2020), no. 3, 610. Вид. Зоран Јевтовић, Предраг Бајић, Слика о коронавирусу у дневној штампи Србије, *Социолошки преглед*, vol. LIV (2020), no. 3, 534–559.

³¹ Вид. чл. 11 ЗоЗСоЗБ-2016.

³² Вид. Одлуку о образовању Републичког штаба за ванредне ситуације, *Службени гласник РС*, бр. 50/2019. Одлука је донета на основу члана 43. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон) и члана 41. став 1. тачка 1. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18), а у вези са чланом 2. Уредбе о саставу и начину рада штабова за ванредне ситуације („Службени гласник РС”, број 98/10).

³³ Одлуку је донела Влада Републике Србије на основу члана 33. ст. 2. и 3. Закона о Влади Службени гласник РС, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон.

³⁴ Одлука о образовању Кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID-19, *Службени гласник РС*, бр. 132/2020.

³⁵ Мада, у самој Одлуци је наведено да њеним ступањем на снагу престају да важе закључци Владе 05 број 53-2449/2020 од 13. марта 2020. године, 05 број 53-2506/2020 од 16. марта 2020. године, 05 број 53-2673/2020-1 од 19. марта 2020. године, 05 број 53-2864/2020 од 26. марта 2020. године и 05 број 53-2973/2020 од 1. априла 2020. године. Сада се стиче

Сада је јасно да је формирање Кризног штаба било *проблематично* (па самим тим и његов рад), такав став потврђује и чињеница што се сада у ЗоЗСоЗБ-2020Б прописује да у случају појаве пандемије или епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја, појаве нове или недовољно познате заразне болести и у случају сумње на употребу биолошког агенса и друго, који могу да угрозе здравље и животе људи и у којима постоји непосредна опасност за масовно преношење заразних болести, Влада може образовати *кризни штаб*. Дакле, сада се оставља могућност да се кризни штаб образује али не на основу Закона о Влади. Оваквим уређењем ствара се могућност да се формира кризни штаб који је „специјализован” за област заштите становништва од заразних болести.

2.7. Нови прекршаји

Од дана када је у Републици Србији проглашена епидемија заразне болести не тако мали број лица је прекршајно кажњен због учињених прекршаја из области „заштите становништва од заразне болести”.³⁶ Кажњавање учиниоца прекршаја је за државу много *економичније и ефикасније*, него

у тисак да је Кризни штаб био „образован” наведеним закључцима. Међутим, реч је о закључцима који нису објављени у Службеном гласнику Републике Србије. Према члановима Закона о Влади који су били основ за доношење Одлуке прописано је да се повремена радна тела (што је у овом случају Кризни штаб за сузбијање заразне болести COVID-19) образују *одлуком*, а свака одлука мора да се објави у Службеном гласнику РС (чл. 46 Закона о Влади). Да закључимо, Кризни штаб према Закону о Влади није могао бити формиран *закључком Владе*. Интересантно је споменути да се на сајту Владе Републике Србије наводи да је Влада 13. марта 2020. године донела Закључак о образовању Кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID-19, те да је непосредан правни основ за образовање Кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID-19 садржан је у Закону о Влади (чл. 33 и 43). Вид. <https://www.srbija.gov.rs/dokument/479994/pravni-osnov-za-donosenje-zakljucka-o-obrazovanju-kriznog-staba-za-suzbijanje-zarazne-bolesti-covid-19.php> на дан: 14. 12. 2020.

³⁶ На пример: **1.** За последњих 13 дана, од када је уведен такозвани полицијски час, односно забрана кретања, нишки Прекршајни суд казнио је 40 људи због кршења ове мере. Извор: <https://www.juznevesti.com/Drushtvo/U-Nisu-vise-od-30-prekrsajnih-prijava-ugostiteljima-misterija-u-drugim-gradovima-nije-bilo-kaznjavanja.sr.html> на дан: 12. 12. 2020. **2.** Током јучерашњег дана у Прекршајном суду у Суботици вођен је поступак против 13 лица због кршења забране кретања прописане Наредбом о ограничењу и забрани кретања лица. Од тог броја, 9 лица је прекршило меру као лица са навршених 65 и више година живота, док су четири лица прекршила меру опште забране кретања у временском периоду од 17 до 5 часова. Извор: <https://www.subotica.com/vesti/u-protekla-dva-dana-trinaest-osoba-prekrsilo-policijski-cas-kaznjeni-sa-50.000-dinara-id37537.html> на дан: 12. 12. 2020. **3.** Прекршајни судови у Србији изrekli су укупно више од 120 милиона динара новчаних казни током прве две недеље од доношења Уредбе о забрани кретања на јавном месту током ванредног стања, а ради спречавања ширења вируса корона. Извор: <https://www.021.rs/story/Info/Srbija/239653/Gradjanima-zbog-kršenja-mera-izrecene-kazne-u-vrednosti-od-120-miliona-dinara.html> на дан: 12. 12. 2020.

вођење кривичног поступка. Такође, велики број лица која су прекршајно кажњена због тих прекршаја сматрају да су „добро прошли”, јер су можда могли да одговарају и због учињеног кривичног дела³⁷ (пре свега за кривично дело непоступање по здравственим прописима за време епидемије).

Имајући у виду да се ЗоЗСоЗБ-2020Б прописују „нове мере – нове обавезе” које се под одређеним условим могу одредити, логично је да се прописују санкције за оно лице које их прекрши. То је учињено на начин што се у оквиру *Казнених одредаба* прописују прекршајне санкције за оно лице које поступи супротно одређеном члану закона. У овом делу рада указаћемо само на прекршаје које се односе на члан 46а (којим се уређује лична заштита од инфекције). А) Новчаном казном у износу од 300.000 динара казниће се за прекршај *правно лице* ако не предузме радње и активности ради примене мера личне заштите од инфекције, као и ако не одреди лице одговорно за непосредну примену тих мера; Б) За овај прекршај казниће се *предузетник* новчаном казном у износу од 150.000 динара; В) За овај прекршај казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 50.000 динара; Г) Новчаном казном у износу од 30.000 динара казниће се за прекршај лице одговорно за примену мера личне заштите од инфекције, ако не обезбеди непосредну примену тих мера; Д) Новчаном казном у износу од 5.000 динара казниће се за прекршај *физичко лице* ако се не придржава мера личне заштите од инфекције усмерених на заштиту сопственог и туђег здравља и живота, у време проглашене епидемије.

Видимо да новчане казне нису „занемарљиве”. Међутим, не сме се заборавити и на заштитне мере које се прописују Законом о прекршајима. Наиме, одређеним учиниоцима прекршаја се могу изрећи и поједине заштитне мере које по „последицама забране” могу теже да погоде прекршајно кажњено лице од изречене и наплаћене новчане казне. Не сме се никако заборавити и да се свако прекршајно кажњено лице уписује у регистар санкција (прекршајну евиденцију)³⁸, те да постоје и правне последице³⁹ прекршајног кажњавања.

³⁷ Међутим, то и није увек тако, вид. Иван Милић, Да ли је кривично дело увек најтеже казнено дело? (I део), *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, бр. 3/2016, 937-955; Иван Милић, Да ли је кривично дело увек најтеже казнено дело? (II део), *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, бр. 3/2017, 405-415. У материјалном смислу кривична дела се често означавају као друштвено опасна понашања, а прекршаји као повреда јавног поретка. Игор Вуковић, *Кривично дело – Оштри део*, Београд, 2021, 5.

³⁸ Вид. вид. Иван Милић, Евиденција прекршајно кажњених лица, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, 1/2015, 239-251.

³⁹ вид. Ivan Milić, *Pravne posledice prekršajnog kažnjavanja*, *Гласник Адвокатске коморе Војводине*, бр. 5-8/2017, 253-263.

2.8. Нова Уредба о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19

Као што смо рекли, прописи за време епидемије заразне болести COVID-19 се мењају и допуњавају скоро свакодневно. У вези са *мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19* које је прописивала Влада Републике Србије уредбом, а за потребе овог рада, чини се да је важно, пре свега, разграничити два периода. Први период је онај који је донет у време важења ЗЗСоЗБ-2016 и касније ЗЗСоЗБ-2020А – па су чланови тих закона и правни основ за доношење Уредбе. Други период је након ступања на снагу ЗЗСоЗБ-2020Б – те се сада разликује и правни основ за доношење Уредбе.

1. Влада Републике Србије је донела Уредбу о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19⁴⁰, којом су биле прописане мере, као што се може и из самог наслова Уредбе закључити, у циљу спречавања и сузбијања заразне болести COVID-19. Овом Уредбом се, такође, прописивао и прекршај – који је чинило физичко лице које крши меру обавезног ношења заштитне маске у јавном превозу или у затвореном простору (била је прописана новчана казна од 5.000 динара). Поједине одредбе које су у овој Уредби садржане биле су правно спорне, јер се основ за њихово прописивање није налазио у ЗЗСоЗБ-2016.

2. Влада Републике Србије је 15. децембра 2020. године донела *нову* Уредбу о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19.⁴¹ Сада се њоме прописују мере за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19, а неке су биле и предмет овог рада. Прекршаји се не прописују, јер су они сада прописани измењеним и допуњеним законима о којима је у овом раду било речи.

ЗАКЉУЧАК

Иако се чини да је из здравствених разлога оправдано што су се прописивале мере у циљу спречавања и сузбијања епидемије заразне болести

⁴⁰ Уредба о мерама COVID-19. Видимо да је реч у Уредби која је више од десет пута допуњавана (и мењана). Уредба је донета на основу члана 6. став 1. Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС”, број 15/16) и члана 43. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон).

⁴¹ Уредба о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19, *Службени гласник РС*, бр. 151/2020, 152/2020. (која је већ једном измењена). Уредба је донета на основу члана 29а став 4, члана 31а став 11. и члана 53а тач. а) и г) Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС”, бр. 15/16, 68/20 и 136/20) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон).

COVID-19, то не значи да је тако и са правног аспекта. Заиста је неоправдано доносити одлуке (којима се прописују мере) које су неуставне или незаконите. Правна сигурност мора да постоји и за време епидемије заразне болести, иначе ће се догодити да ће држава морати да надокнађује штету онима који су је претрпели.

Имајући у виду измене и допуне Закона о заштити становништва од заразних болести чини се да је уочено да су *мере* које су се прописивале биле без правног основа. Такође је било јасно да су одређене *радње* које су се односиле на примену ЗоЗСоЗБ-2016 као и прописа који су на основу њега донети предузимала лица која за то по ЗоЗСоЗБ-2016 нису била овлашћена.

Међутим, измене и допуне важе за *убудуће*, што значи да се њима даје правни основ за прописивање мере од стране Владе Републике Србије. Изменама и допунама се даје правни основ и другим органима да спроводе мере које се односе на спречавање и сузбијање заразне болести. Изменама и допунама није могуће исправити грешке које су се раније чиниле. Не сме се заборавити да је „одређен” број лица осуђен или прекршајно кажњен зато што су „прекршили поједине мере” које су (не)надлежни органи прописали без правног основа.

Не смеју се занемарити измене и допуне ЗоЗСоЗБ-2020А, међутим, ЗоЗСоЗБ-2020Б заиста доноси веће промене у области заштите становништва од заразне болести – зато је он и „познат” као *корона закон*.

ЛИСТА РЕФЕРЕНЦИ

- Вуковић Игор, *Кривично дело – Ойцић гео*, Београд, 2021.
- Јевтовић Зоран, Бајић Предраг, Слика о коронавирусу у дневној штампи Србије, *Социолошки преглед*, vol. LIV (2020), no. 3.
- Милић Иван, Да ли је кривично дело увек најтеже казнено дело? (I део), *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, бр. 3/2016.
- Милић Иван, Да ли је кривично дело увек најтеже казнено дело? (II део), *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, бр. 3/2017.
- Милић Иван, Евиденција прекршајно кажњених лица, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, 1/2015.
- Милић Иван, Живот у казним заводима за време ванредног стања проглашеног због епидемије заразне болести COVID-19, *Српска правна мисао*, бр. 53/2020.
- Милић Иван, О тзв. полицијском часу за време ванредног стања проглашеног због епидемије заразне болести COVID-19, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, бр. 2/2020.
- Milić Ivan, Pravne posledice prekršajnog kažnjavanja, *Гласник Адвокатске коморе Војводине*, бр. 5-8/2017.
- Митровић Веселин, Дупли ефекти пандемије (короне), *Социолошки преглед*, vol. LIV (2020), no. 3.

Ристивојевић Бранислав, (Не)обавезност вакцинације у РС: случај КОВИД-19, У: *Хармонизација српској и мађарској права са правом Европске уније*, Нови Сад, 2020.

Simović Darko, Vanredno stanje u Srbiji: ustavni okvir i praksa povodom pandemije COVID-19, *Sveske za javno pravo*, Fondacija Centar za javno pravo, Sarajevo, br. 39/2020.

* * *

Устав Републике Србије, *Службени њласник РС*, бр. 98/2006.

* * *

Закон о изменама и допунама Закона о заштити становништва од заразних болести, *Службени њласник РС*, бр. 136/2020.

Закон изменама и допунама Закона о заштити становништва од заразних болести, *Службени њласник РС*, бр. 68/2020.

Закон о извршењу кривичних санкција, *Службени њласник РС*, бр. 55/2014, 35/2019.

Закон о заштити становништва од заразних болести, *Службени њласник РС*, бр. 15/2016.

Закон о заштити становништва од изложености дуванском диму, *Службени њласник РС*, бр. 30/2010.

Закон о комуналној милицији, *Службени њласник РС*, бр. 49/2019.

Закон о прекршајима, *Службени њласник РС*, бр. 65/2013, 13/2016, 98/2016 (Одлука Уставног суда), 91/2019 (други закон), 91/2019.

Кривични законик, *Службени њласник РС*, бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016, 35/2019.

* * *

Уредба о мерама за време ванредног стања, *Службени њласник РС*, бр. 31/2020, 36/2020, 38/2020, 39/2020, 43/2020, 47/2020, 49/2020, 53/2020, 56/2020, 57/2020, 58/2020, 60/2020.

Уредба о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19, *Службени њласник РС*, бр. 66/2020, 93/2020, 94/2020, 100/2020, 109/2020, 111/2020, 120/2020, 122/2020, 126/2020, 138/2020, 141/2020, 144/2020, 145/2020.

Уредба о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19, *Службени њласник РС*, бр. 151/2020, 152/2020.

* * *

Наредба о забрани посета и ограничењу кретања у објектима установа за смештај старих лица, *Службени њласник РС*, бр. 28/2020, 66/2020, 87/2020.

* * *

Одлука о образовању Кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID-19, *Службени њласник РС*, бр. 132/2020.

Одлука о образовању Републичког штаба за ванредне ситуације, *Службени њласник РС*, бр. 50/2019.

* * *

Решење о распореду средстава непрофитним институцијама, а која се односе на здравствено збрињавање рањеника из бивших република СФРЈ, помоћ за социјално угрожена лица, покриће трошкова смештаја и исхране у колективном смештају и повратак избеглих и расељених лица, *Службени лист СРЈ*, бр. 6/2003.

* * *

Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. Бр. 28623/11

* * *

http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/predlozi_zakona/2020/567-20%20-%20Lat..pdf

<http://www.politika.rs/scc/clanak/451055/Sudije-bez-milosti-za-krsenje-samoizolacije>

<http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/mml/viewAct/3529>

<http://www.propisionline.com/Practice/Decision/39540>

<https://srpskipravnickiklub.rs/2020/07/06/obavezno-no%C5%A1enje-za%C5%A1titne-maske-i-odgovornost-za-neno%C5%A1enje.html>

<https://srpskipravnickiklub.rs/2020/07/28/ograni%C4%8Denje-radnog-vremena-gde-pi%C5%A1e-da-tako-mo%C5%BEe.html>

<https://srpskipravnickiklub.rs/2020/11/03/brine-li-se-dr%C5%BEava-i-za-nas.html>

<https://srpskipravnickiklub.rs/2020/11/03/ponovno-nezakonito-ograni%C4%8Denje-rada-ugostiteljskih-objekata.html>

<https://www.021.rs/story/Info/Srbija/239653/Gradjanima-zbog-krsenja-mera-izrecene-kazne-u-vrednosti-od-120-miliona-dinara.html>

<https://www.juznevesti.com/Drushtvo/U-Nisu-vise-od-30-prekrsajnih-prijava-ugostiteljima-misterija-u-drugim-gradovima-nije-bilo-kaznjavanja.sr.html>

<https://www.srbija.gov.rs/dokument/479994/pravni-osnov-za-donosenje-zakljucka-o-obrazovanju-kriznog-staba-za-suzbijanje-zarazne-bolesti-covid-19.php>

<https://www.subotica.com/vesti/u-protekla-dva-dana-trinaest-osoba-prekrsilo-poli-cijski-cas-kaznjeni-sa-50.000-dinara-id37537.html>

Иван Д. Милич
Новосадски универзитет
Юридически факултет
I.Milic@pf.uns.ac.rs

В связи с внесением изменений и поправок в Закон о защите населения от инфекционных заболеваний (что нового в так называемом законе о короне)

Резюме: В 2020 году Народная скупщина Республики Сербия дважды вносила изменения и поправки в Закон о защите населения от инфекционных заболеваний. Основная цель автора статьи – указать на то, что поправки и изменения являются чётким признаком того, что определенные меры, направленные на предотвращение и борьбу с инфекционным заболеванием COVID-19, были предписаны без правовых оснований.

Ключевые слова: COVID-19, инфекционное заболевание, проступок, штраф, инспекция.

Ivan D. Milić
University of Novi Sad
Faculty of Law Novi Sad
I.Milic@pf.uns.ac.rs

On the Changes and Ammendments to the Law on Protection of the Population from Contagious Diseases (What Novelties does the so-called Corona Law Bring)

Abstract: The National Assembly of the Republic of Serbia has adopted changes and ammendments to the Law on Protection of the Population from Contagious Diseases twice in the year 2020. The main goal of the author is to demonstrate that the adopted changes and ammendments are a „clear indicator” that certain measures adopted in order to stop and slow the spread of the contagious disease COVID-19 were without legal basis.

Keywords: COVID-19, contagious disease, misdemeanour, fines, inspection.

Датум пријема рада: 07.04.2021.

Датум достављања коначне верзије рада: 26.05.2021.

Датум прихватања рада: 07.06.2021.